

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 12/III/06
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 27 grudnia 2006 roku

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

*ŁOMŻYŃSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ
NA 2007 ROK*

Łomża 2007 rok

„W dziedzinie życia gospodarczego przyjmuje się zasadę, że alkohol jest specyficznym, odmiennym od innych produktów towarem. Wymaga specjalnych regulacji prawno – administracyjnych oraz finansowych, umożliwiających wyższy stopień kontroli niż ta, która obowiązuje w systemie wolnorynkowym wobec innych produktów(...)”

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

I. WPROWADZENIE

„Łomżyński Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej” obejmuje zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.

Podstawę prawną opracowania **”Programu”** stanowi:

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U.02.147.1231 – tekst jednolity ze zmianami/

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii / Dz. U. 2005 r. Nr 179, poz.1485/

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie / Dz. U. 2005 r.Nr 180, poz.1493/

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przedstawiony poniżej „Program...” został opracowany w Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Łomży przy udziale Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży.

Z uwagi na niejednokrotne powiązanie problemów alkoholowych z zażywaniem środków psychoaktywnych, niniejszy „Program ...”został rozszerzony o dodatkowe zadania wynikające z *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii* a także elementy z zakresu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Art.4¹ ust.1 pkt 3 *Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 2002 roku Nr 147 poz.1231 – tekst jednolity z późniejszymi zmianami/* Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. „Zadania te obejmują: (...) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej **w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie** w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i integracji ze środowiskiem lokalnym.”

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Diagnoza problemów alkoholowych występujących na terenie miasta stanowi jeden z elementów uchwalanego corocznie "ŁPPIRPAoPS".

Zgodnie z wnioskami zapisanymi w Uchwale Nr 392/LXI/06 w sprawie Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej na 2006 rok „Koniecznym jest przeprowadzenie badań sondażowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej (*cyklicznie w okresach nie dłuższych niż dwa lata*), które umożliwiłyby koordynację prowadzonych działań jak i weryfikowałyby skuteczność zastosowanych metod” - jesienią bieżącego roku przeprowadzono w/w badania.

Badaniami objęto dzieci i młodzież szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych a także dorosłych mieszkańców Łomży.

Wyniki badań zawarto w dokumencie pt.: "Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta Łomża", który stanowił podstawę do opracowania "Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej na 2007 rok".

(Badania monitoringowe przeprowadziła oraz opracowała firma "Ekspertyzy – Edukacja – Terapia „ EKSTER " z Opolna Zdrój).

III. WNIOSKI

Na podstawie przeprowadzonych w Łomży badań monitoringowych można wyciągnąć następujące wnioski:

1/ Jak mieszkańcy miasta spostrzegają skalę tych problemów?

1. Alkoholizm zajmuje drugie miejsce w hierarchii problemów społecznych. Wymienia go połowa badanych. Dodając do tego narkomanię (3 miejsce – 36% wskazań), uzyskamy pełny obraz zagrożenia uzależnieniami widziany oczyma dorosłych mieszkańców Łomży. Młodzież widzi to podobnie: narkomania jest na drugim miejscu (55%), a alkoholizm na trzecim (52%).
2. Więcej niż czterech na dziesięciu ankietowanych uważa, że osoby pijące alkohol w ich okolicy stanowią szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa.

2/ Czego mieszkańcy oczekują od swoich przedstawicieli w samorządzie:

1. 89% badanych oczekuje na poziomie lokalnym działań służących ograniczeniu skali problemów alkoholowych. W tym kryje się między innymi odpowiedź na pytanie, po co potrzebny jest rzetelny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej.

2. Zdecydowana większość badanych chce utrzymania a nawet podwyższenia do 21 lat wieku legalnego nabycia napojów alkoholowych. Za tą drugą opcją opowiada się 51% dorosłych i 18% uczniów. Oczywiście związane z tym decyzje podejmowane są na innym szczeblu, jednak powyższe fakty pokazują, że w Łomży **istnieje dobra atmosfera do realizacji lokalnych działań profilaktycznych i terapeutycznych.**

3. 2/3 badanych uważa, że sprzedawcy napojów alkoholowych powinny odprowadzać do kasy gminy pieniądze na finansowanie zapobiegania alkoholizmowi, nawet jeśli przez to alkohole byłyby nieco droższe.

3/ Jak przedstawia się skala problemów alkoholowych w Łomży?

- według danych szacunkowych opartych na wskaźnikach wypracowanych przez PARPA co piąty mieszkaniec gminy uwikłany jest w jakiś sposób (osobiście, lub przez członków rodziny) w problem alkoholowy.

4/ Jakie jest zagrożenie młodzieży tymi problemami.

- Wśród dzisiejszych 15-16-latków nie pije alkoholu 24% uczniów (wśród uczniów II klas szkół pogimnazjalnych odsetek ten wynosi 9%). Dla porównania prawie połowa dzisiejszych dorosłych mieszkańców Łomży podaje, że nie znało smaku alkoholu przed 18-tym rokiem życia. Potwierdza się więc teza o wzroście zachowań ryzykownych wśród młodzieży. Co gorsza picie młodzieży przestaje być sporadycznym wyskokiem, a staje się obyczajem. Czterech na dziesięciu 15-latków piło alkohol w ciągu ostatniego miesiąca. To samo dotyczy ponad połowy uczniów szkół pogimnazjalnych.
- Najczęściej spożywanym przez młodzież napojem alkoholowym jest piwo. Towarzyszy temu często fałszywe i szkodliwe przekonanie, że alkohol w piwie jest mniej groźny niż wódce.
- Uczniowie nie tylko piją, ale i upijają się. Pijany już był co jedenasty uczeń klasy szóstej, 43% uczniów klasy III gimnazjum i prawie 2/3 uczniów szkół pogimnazjalnych.
- Co czwarty uczeń gimnazjum i 44% uczniów II klas szkół pogimnazjalnych uczestniczyło w kłótni, sprzeczce lub bójce z powodu alkoholu.
- Niepokojąco wygląda także analiza motywów picia. Wielu młodych ludzi sięga po alkohol już nawet nie po to, aby się zabawić czy rozerwać, lecz traktując picie jako lekarstwo na problemy i smutki. Skraca to drogę do uzależnienia, nie daje bowiem możliwości realnego zmierzenia się z problemami.

5/ Młodzież a narkotyki

1. Jeśli chodzi o środki odurzające, mimo iż narkotyzowanie się nie jest przez uczniów Łomży spostrzegane jako zjawisko powszechne, to jednak co szósty uczeń III klasy gimnazjum i 12% uczniów II klasy szkoły pogimnazjalnej przyznaje się do kontaktów ze środkami odurzającymi (najczęściej jest to marihuana).
2. Zaledwie co czwarty z badanych uważa, że ich rówieśnicy posiadają wystarczającą wiedzę o narkotykach i szkodliwych skutkach ich działania.
3. 16% uczniów szkół średnich spotkało w szkole osobę rozprowadzającą narkotyki (poza szkołą – 44%).

6/ Problemy przemocy

1. Dzieci narażone są w szkole i w domach na różnego rodzaju akty przemocy.
2. Co dziesiąty uczeń był ofiarą pobicia w szkole, co ósmy był zmuszany do robienia rzeczy niechcianych, a co siedemnasty został napadnięty i okradziony.
3. Co piąty z badanych dorosłych uważa, że dziecko powinno bać się swoich rodziców. Co szósty jest zwolennikiem surowego wychowania.
4. W co piątej rodzinie serwuje się wyzwiska, w co czternastej - dzieci są bite.

7/ Na ile postawy dorosłych wpływają na zachowania alkoholowe młodzieży?

1. W co piątym przypadku osobami, które po raz pierwszy poczęstowały młodego człowieka alkoholem byli dorośli – najczęściej rodzice.
2. Jednocześnie 29% uczniów było świadkiem przykrew sytuacji w życiu rodzinnym spowodowanej przez alkohol, zaś ponad połowa badanych chciałaby, aby ojciec lub matka przestali pić.
3. Młodzi ludzie nie mają też problemu z omijaniem zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Co czwarty z uczniów klasy III gimnazjum kupował samodzielnie alkohol.
4. Gdy zapytamy gdzie młodzież najczęściej spożywa alkohol, to okaże się, że w domu, na dyskotecę, w kawiarni. A co w tym czasie robią dorośli?

8/ Tak wygląda skala problemów. Warto jednak podkreślić, że wobec tych problemów nie jesteśmy bezradni. W Łomży od wielu lat realizuje się działania w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Są to np. oddziaływania w ramach:

- > Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Osoby uzależnione i wyrządzające swoim pić poważne szkody społeczne nie chcące się poddać leczeniu mogą być zgłoszone do komisji celem wszczęcia procedury sądowej zobowiązującej do leczenia odwykowego. Do Komisji w 2003 r. wpłynęło 48 wniosków, w 2004 r. 38 wniosków, zaś w 2005 r. 22 wnioski.
- > Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – w 2005 r. udzielił pomocy 117 rodzinom z problemem alkoholowym
- > Leczenie odwykowe:
 - > w roku 2005 Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży miał zarejestrowane 693 osoby uzależnione (mieszkańcy miasta Łomża). To samo dotyczy 234 osób współuzależnionych.
 - > trzeźwienie wsparte jest oddziaływaniami grup samopomocowych.
- > Oddziaływania profilaktyczne:
 - > W Łomży działają 2 świetlice realizujące program socjoterapeutyczny i 4 świetlice realizujące program opiekuńczo-wychowawczy. Działaniem tych placówek objęto 690 dzieci.
 - > Wielu uczniów uczestniczyło w 2005 roku w programach profilaktyki uzależnień.

9/ W związku z tymi działaniami warto spytać: Czy w dynamice problemów alkoholowych istnieją jakieś pozytywne tendencje? OCZYWIŚCIE ŻE TAK.

1. Co piąty z badanych mieszkańców Łomży uważa, że widok osób pijanych na ulicach jest rzadszy niż dawniej. Wielu mieszkańców dostrzega także zmniejszanie się liczby spraw załatwianych przez alkohol (26%) czy też przypadków niekontrolowania zachowań alkoholowych na imprezach (44%).
2. Wielu badanych dostrzega wzrost liczby przypadków odmawiania picia (22%), zwiększenie akceptacji dla postaw abstynenckich (37%) a także wzrastającą popularność uroczystości bezalkoholowych (19%).
3. 71% badanych mieszkańców coraz częściej styka się z osobami, które zostały

abstynentami lub przynajmniej piją w sposób mniej destrukcyjny niż dawniej.

4. Zdecydowanie zmniejsza się picie alkoholu w pracy i tolerancja kadry kierowniczej dla takich zachowań.

5. Zmieniają się preferencje alkoholowe. Napoje spirytusowe są często zastępowane napojami o niskiej zawartości alkoholu.

6. 3/4 badanych wiedziałoby gdzie szukać pomocy, gdyby ktoś z ich bliskich miał problemy z alkoholem.

7. Wzrasta także zaufanie do działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych. 80% badanych wierzy w skuteczność leczenia odwykowego.

10/ Jaka rolę w animacji tych wszystkich pozytywnych zmian mają działania lokalne? Zdaniem badanych mieszkańców Łomży – bardzo dużą. Docenia to 39% osób.

11/ Strategiczne kierunki realizacji programu gminnego w przyszłych latach:

- Kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów, i poszerzanie o inne rozbudowane, cykliczne programy profilaktyczne.
 - Istotne jest, aby zajęcia profilaktyczne obejmowały ćwiczenia odmawiania picia, nieulegania naciskowi grupy, bronięcia własnych postaw i przekonań.
 - Realizacja programów profilaktycznych obejmować powinna coraz młodsze grupy wiekowe. Jak wykazują badania, jednym z ważniejszych zadań jest dotarcie do uczniów szkół podstawowych. Jest to najlepszy moment, aby wpłynąć na zmianę preferencji w korzystnym kierunku, gdyż po przejściu do gimnazjum zaczyna się lawinowy wzrost niepożądanych zachowań alkoholowych.
 - W związku z różnorodnością działań ryzykownych podejmowanych przez młodzież a także szeroką skalą innych zagrożeń wskazane jest tworzenie oddziaływań edukacyjnych i prewencyjnych dotyczących różnych środków odurzających (alkohol, tytoń, narkotyki) czy też adekwatnych sposobów zachowania się w sytuacjach przemocowych.
 - Wzrost dostępności programów edukacyjnych dla osób dorosłych dotyczących problemów alkoholowych m.in. poprzez preferowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących oprócz młodzieży także rodziców (np. „Drugi Elementarz”, „Program Domowych Detektywów”).
 - Wspieranie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych i realizujących program socjoterapeutyczny w celu objęcia nimi jak największej ilości dzieci z grup ryzyka (rodziny dysfunkcyjne, w tym alkoholowe).
 - Współpraca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Miejskiej Policji w Łomży i innych instytucji w kierunku prawnego egzekwowania przestrzegania ustawowego zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Ważne byłoby także realizowanie kampanii obywatelskiej i medialnej w tym obszarze, a także wzmożona kontrola imprez masowych.
 - Konieczne jest tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki na terenie Miasta angażującego wiele grup społeczności lokalnej (oprócz młodzieży i rodziców także wychowawców, sprzedawców napojów alkoholowych,

przedstawicieli samorządu itp.)

- Promowanie mody na zdrowy styl życia; zachęcanie i włączanie młodzieży do udziału w konkursach o charakterze edukacyjno-profilaktycznym itp.
- Promocja, wspólnie ze szkołami, liderów młodzieżowych i wykorzystywanie ich aktywności w działaniach profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia.
- Wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań.
- Wprowadzenie do programów szkolnych stałych elementów edukacyjnych w zakresie zapobiegania zachowaniom ryzykownym. Zakupy materiałów edukacyjno szkoleniowych.
- Współdziałanie oraz pomoc w szkoleniu grup zawodowych i osób związanych bezpośrednio lub pośrednio z realizacją Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej (pracownicy lecznictwa odwykowego, przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji w Łomży, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagodzy, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i.in.).
- Wykorzystywanie prawnego zobowiązania do leczenia odwykowego.

IV. STAN ZASOBÓW UMOŻLIWIAJĄCY PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I TERAPEUTYCZNEJ NA TERENIE MIASTA ŁOMŻY:

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 1;
2. Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień, w strukturach którego działa:
 - Poradnia Uzależnień;
 - Poradnia Współuzależnień;
 - Poradnia dla uzależnionych od środków psychoaktywnych
 - Oddział Terapii Uzależnień;
3. Świetlice socjoterapeutyczne – 2 + 2 dwie, w których odbywają się zajęcia indywidualne z psychologiem;
4. Grupy Samopomocowe „AA”- 3, „Al.- Anon, - 1;

Inne podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi posiadające w swoich statutach zapisy umożliwiające realizację tych zadań:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej
3. Poradnia Zdrowia Psychicznego Dla Dzieci i Młodzieży;
4. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2;
5. Komenda Miejska Policji;
6. Bractwo Trzeźwości im. Św. Maksymiliana Kolbego;
7. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Łomży;

8. CARITAS Diecezji Łomżyńskiej;
9. Parafie rzymsko – katolickie oraz inne związki wyznaniowe;
10. Centrum Katolickie działające przy Parafii pw. Krzyża Św.;
11. Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Łomży;
12. Biuro Porad Obywatelskich w Łomży ;
13. Ogniska środowiskowo – wychowawcze.- 2;
14. Szkoły/ placówki oświatowe i oświatowo – wychowawcze /.

Institucje, stowarzyszenia, kluby sportowe nie mające statutowego zapisu w zakresie profilaktyki, lecz realizujące zadania wynikające z „Programu.. z zakresu propagowania zdrowego stylu życia, alternatywnych form spędzania wolnego czasu wśród dzieci i młodzieży, szczególnie zagrożonej problemem alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie”.

V. PRIORYTETOWE ZADANIA DO REALIZACJI W 2007 ROKU

WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I WNIOSKÓW

1. Wspieranie ogólnopolskich kampanii edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej promujących zdrowie i trzeźwość.

2. Wspieranie programów profilaktycznych nakierowanych na wczesne wykrywanie i interwencji zapobiegających uzależnieniu się młodocianych od alkoholu i substancji psychoaktywnych.

3. Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z terenu miasta Łomży .

4. Ograniczenie dostępności alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz promowanie zdrowego stylu życia.

5. Wspieranie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

6. Zwiększenie niezbędnych oddziaływań terapeutycznych /dzieci, młodzież, dorośli/.

7. Podnoszenie umiejętności osób zawodowo lub społecznie zajmujących się rozwiązywaniem lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

8. Podejmowanie działań na rzecz trzeźwości kierowców.

VI. ZADANIA DO REALIZACJI W 2007 ROKU

Profilaktyka I – stopnia realizowana w ramach gminnego programu dotyczyć będzie działań obejmujących zadania z zakresu - prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadania konieczne do realizacji:

1. Edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji.
2. Wdrażanie w szkołach programów profilaktycznych dotyczących szkodliwości używania substancji psychoaktywnych i szkodliwości picia alkoholu.
3. Wspieranie ogólnopolskich i lokalnych kampanii edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej, promujących zdrowie, trzeźwość.
4. Dożywianie dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
5. Współpraca z lokalnymi ośrodkami masowego przekazu (media) w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów patologii społecznych.
6. Szkolenia dla pracowników placówek oświatowych, oświatowo – wychowawczych, itp z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
7. Organizowanie nieodpłatnych pozalekcyjnych zajęć (np: sportowych, kulturalnych etc.) jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież ze środowisk szczególnie zagrożonych patologiami.
8. Ograniczanie dostępności alkoholu i substancji psychoaktywnych, poprzez promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia, szkolenia sprzedawców oraz kontrolę miejsc sprzedaży i podawania alkoholu.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- *liczba dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych;*
- *liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w nieodpłatnych zajęciach /alternatywnych formach spędzania czasu wolnego od nauki/;*
- *liczba osób uczestniczących w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii;*
- *ilość publikacji, audycji radiowych i telewizyjnych w lokalnych mediach;*
- *liczba przeprowadzonych kampanii na terenie miasta;*
- *liczba osób uczestniczących w kampaniach promujących zdrowie, trzeźwość, bezpieczeństwo na drogach;*

- liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w związku z zabronioną sprzedażą alkoholu dzieciom i młodzieży do lat 18;
- liczba interwencji Policji i Straży Miejskiej wobec naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości(...).

Profilaktyka II – stopnia realizowana w ramach gminnego programu ma na celu - udzielanie szeroko rozumianej pomocy / w tym pomoc psychospołeczna i prawna / rodzinom z problemem alkoholowym gdzie również występuje przemoc domowa.

Zadania konieczne do realizacji:

1. Rozwój profesjonalnych form pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej (dla dzieci i młodzieży wychowującej się w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanią i przemocą w rodzinie).
2. Wspieranie świetlic socjoterapeutycznych, w szczególności przeznaczonych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.
3. Wspieranie działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
4. Rozszerzenie ofert pomocy dla rodzin, które ponoszą konsekwencje wynikające z nadużywania alkoholu przez członka rodziny.
5. Podejmowanie działań w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (edukacja społeczności lokalnej; podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z ofiarami przemocy w rodzinie; itp)
6. Udzielanie pomocy rzeczowej dzieciom i młodzieży z rodzin, w których istnieje problem alkoholowy, w formie dożywiania, zakupu podręczników, pomocy szkolnych, leków, odzieży, pokrywania kosztów udziału w wycieczkach szkolnych, koloniach i obozach, a także w formie pokrywania innych kosztów wpływających bezpośrednio na poziom ich życia.
7. Zastosowanie procedury "Niebieskiej Karty".

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej, prawnej;
- liczba świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo wychowawczych;
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo wychowawczych;
- liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- liczba osób przeszkolonych w zakresie interwencji i pomocy ofiarom przemocy;
- liczba interwencji podejmowanych przez policję w związku z przemocą domową;
- liczba osób (dzieci, młodzież z rodzin z problemem alkoholowym) korzystających z pomocy rzeczowej;

Profilaktyka III – stopnia realizowana w ramach gminnego programu jest ukierunkowana na - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym jak i tym, które ukończyły terapię odwykową, ale mają problemy z utrzymaniem abstynencji.

Zadania konieczne do realizacji:

1. Zwiększenie niezbędnych oddziaływań terapeutycznych(dzieci, młodzież, dorośli).
2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników placówek leczenia odwykowego, pracujących z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, ofiarami przemocy w rodzinie w tym z problemami alkoholowymi.
3. Zwiększenie dostępności informacji o formach pomocy (osoby uzależnione, współuzależnione, ofiary przemocy, problemy alkoholowe, problemy alkoholowe, problemy narkomanii).
4. Wspieranie organizacji pozarządowych i instytucji w zakresie realizacji zdrowego stylu życia dla osób po zakończonej terapii i trzeźwiejących alkoholików.
5. Wspieranie rozwoju leczenia odwykowego.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- *liczba dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych;*
- *liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w nieodpłatnych zajęciach /alternatywnych formach spędzania czasu wolnego od nauki/;*
- *liczba osób uczestniczących w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania*

VII. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU W 2007 ROKU

1. *Zadania programu powinny być bezpośrednio powiązane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych .*
2. *Realizacja Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej wymaga profesjonalnego podejścia do zagadnienia profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Konsekwencją przyjęcia tej zasady jest powierzenie realizacji zadań z tego zakresu osobom z odpowiednimi kwalifikacjami.*
3. *Niezbędnym jest kształtowanie zintegrowanej polityki wobec problemów alkoholowych /angażując przy tym wszystkie instytucje i organizacje prowadzące działalność w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie miasta Łomży/*

VIII. FINANSOWANIE ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ NA 2007 ROK.

Na realizację zadań Programu przeznaczają się środki finansowe pobierane za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Łomży.

IX. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ NA 2007 ROK” .

W I kwartale 2008 roku Prezydent Miasta Łomży, przedłożył Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej na 2007r.”

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała

ZASADY OGRANICZANIA DOSTĘPNOŚCI NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

1. W celu ograniczenia dostępności alkoholu, zgodnie z Art.12 pkt 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U.02.147.1231 – tekst jednolity ze zmianami / Rada Miasta odrębną uchwałą określa liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu /z wyjątkiem piwa/, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.
2. Zgodnie z Art 12 pkt 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Dz.U.02.147.1231 – tekst jednolity ze zmianami / Rada Miasta określa w odrębnej uchwale zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Łomży i kierując się zasadą ograniczenia dostępności alkoholu określa obiekty chronione na terenie miasta.
3. Prezydent Miasta przy wydawaniu zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zasięga opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży, Zarządu Rad Osiedli, Policji, Straży Miejskiej.
4. Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:
 - a) Kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
 - b) Kontrolę przeprowadzają upoważnieni przez Prezydenta Miasta Łomży:
 - pracownicy Urzędu Miejskiego,
 - Straż Miejska,
 - Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży.
 - c) Zakres kontroli obejmuje :
 - zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnym zezwoleniem /zezwoleniami/,
 - przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - przestrzeganie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych określonych w niniejszym programie.
 - d) Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, których zakres określono w punkcie (c) przeprowadzane są co najmniej przez dwie osoby bez uprzedniego powiadomienia kontrolowanego.
 - e) Osoby upoważnione do dokonania kontroli mają prawo do:
 - wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych, w takich godzinach w jakich prowadzona jest ta działalność.

- f) Czynności kontrolnych w przypadkach, o których mowa w pkt c) dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.
- g) Podmiot kontrolowany obowiązany jest zapewnić warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.
- h) Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół w dwóch egzemplarzach, podpisany przez obie strony. Jeden egzemplarz pozostaje u kontrolowanego a drugi egzemplarz przekazuje się do organu wydającego zezwolenia.
- i) Na podstawie wyników kontroli, organ wydający zezwolenia wzywa podmiot gospodarczy do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, *(o ile nie są one podstawą cofnięcia zezwolenia)*, lub wszczyna postępowanie o cofnięciu zezwolenia.
- j) Sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych stanowi odrębne zadanie kontrolne.
- k) Do końca stycznia każdego roku Wydział Spraw Obywatelskich składa do Prezydenta Miasta Łomży pisemną informację:
 - o wynikach kontroli przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży;
 - o liczbie wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży;
 - o liczbie cofniętych zezwoleń ze względu na nieterminowe wnoszenie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz ze względu na zabronioną sprzedaż alkoholu osobom nieletnim.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała

**KRYTERIA JAKIM POWINNY ODPOWIADAĆ PROGRAMY PROFILAKTYCZNE
REALIZOWANE W RAMACH ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ
NA 2007 ROK**

1. Projekt programu powinien być zgodny z zadaniami przyjętymi do realizacji w Łomżyńskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej na 2007 rok/ z uzasadnieniem wyboru/.
2. Projekt powinien jasno i czytelnie określać cele programu.
3. Audytorium ,do którego jest kierowany program powinno być określone bardzo szczegółowo(ilość osób, w tym :szczególnie zagrożonych patologiami społecznymi , rodzaj odbiorców, wiek, płeć,).
4. Program powinien zawierać
 - a/ szczegółowy konspekt uwzględniający:
 - podmiotowość i godność człowieka,
 - system wartości człowieka i poszanowania rodziny,
 - naukę asertywności,
 - skalę występujących zagrożeń,
 - metody pracy i pomoce dydaktyczne.
 - b / harmonogram planowanych zajęć/ godziny, dzień, miesiąc, rok/,
 - c/ miejsce realizacji,
 - d/ kwalifikacje osób prowadzących, staż pracy,
 - e/ opinie i sugestie młodzieży, nauczycieli lub pedagogów w przypadku, gdy program był wcześniej realizowany
5. W przypadku uwzględnienia programu i otrzymania dofinansowania należy:
 - a/ przed podpisaniem umowy dokonać uaktualnienia złożonej oferty oraz kosztów realizacji zadań programu / w przypadku, gdy taka potrzeba zaistnieje/,
 - b/ na 7 dni wcześniej przed rozpoczęciem i realizacją zadania powiadomić Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej,
6. Po zakończeniu realizacji programu należy przedłożyć szczegółowe sprawozdanie wraz z analizą wyznaczonego celu oraz opinię osób uczestniczących w programie wg. wzoru wynikającego z podpisanej umowy.
7. Inne instytucje, stowarzyszenia, kluby sportowe nie posiadające statutowego zapisu dotyczącego profilaktyki, a składające oferty o dofinansowanie zadań w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej zobligowane są:
 - przedstawić szczegółowy harmonogram planowanego zadania /godzina, dzień, miesiąc, rok, miejsce realizacji/,
 - wskazać audytorium uczestniczące w realizacji zadania, /rodzaj odbiorców, wiek, płeć/,
 - zaplanować elementy profilaktyczne stanowiące integralną część realizowanego zadania,

- rozliczyć zadanie zgodnie z pkt 5,6 w/w kryteriów.

Kluby sportowe organizujące zajęcia sportowe w ramach programów profilaktycznych dla młodzieży zobowiązane są umożliwić nieodpłatne uczestnictwo w nich dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych.

8. Wysokość wynagrodzeń dla osób realizujących programy profilaktyczne.

Na podstawie rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2006 roku ustala się następujące limity stawek /wynagrodzenie brutto za godzinę pracy określonego rodzaju/:

✓ **Zajęcia profilaktyczne i edukacyjno – rozwojowe dla dzieci, młodzieży, rodzin oraz nieprofesjonalistów:**

- Prelekcje i pogadanki prowadzone w oparciu o przygotowany konspekt określający podstawowe tezy / w ramach długofalowego programu profilaktycznego/ – 40 zł
- Ćwiczenia profilaktyczne dla młodzieży – 40 zł
- Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – 20 zł
- Zajęcia socjoterapeutyczne – 40 zł
- Dyżury w punktach „Pomarańczowej Linii” – 35 zł
- Systematyczne dyżury interwencyjno – wspierające dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – 35 zł

Prowadzenie tego rodzaju zajęć wymaga podania liczby godzin, ilości i liczebności grup słuchaczy, stawek, a także kwalifikacji osób prowadzących. Dyrektorzy Placówek zawierają umowy – zlecenie, z pracownikami realizującymi programy profilaktyczne.

✓ **Programy terapeutyczne oraz pomoc rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i członków ich rodzin:**

- Godzina psychoterapii indywidualnej w ramach programu terapeutycznego – 45 zł
- Godzina psychoterapii grupowej w ramach programu terapeutycznego – 45 zł
- Mikroedukacja dla pacjentów w programach terapeutycznych – 40 zł
- Superwizja grupowa terapeutów uzależnień uczestniczących w procesie szkolenia i certyfikacji – 75 zł
- Specjalistyczna pomoc psychologiczna dla dorosłych dzieci alkoholików i osób współuzależnionych – 45 zł

✓ **Działania interwencyjno – wspierające dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe:**

- Systematyczne dyżury interwencyjno – wspierające, monitorujące przebieg skuteczności podjętych działań interwencyjnych – 35 zł
- Dyżury w punktach interwencyjno – konsultacyjnych „Niebieskiej Linii” – 35 zł
- Zajęcia terapeutyczno – korekcyjne dla ofiar i sprawców przemocy prowadzone według przygotowanego scenariusza – 40 zł
- Konsultacje specjalistów, prawnik, lekarz, psycholog – 50 zł

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży
Wiesław Tadeusz Grzymała

Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży

I. Osobom powołanym w skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży – za wyjątkiem pracowników Urzędu Miejskiego - ustala się wynagrodzenie w formie miesięcznego ryczału za wykonanie niżej wymienionych zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi :

1. Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych /art. 4,1 ust. 1 w/w ustawy/ poprzez :
 - a) zgłaszanie propozycji i opiniowanie projektu „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej” ;
 - b) opiniowanie projektów uchwał dotyczących liczby oraz zasad usytuowania na terenie miasta Łomży punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych / art 12 ust. 4 określone w gminnym programie profilaktyki/.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego; w przypadku stwierdzenia występowania przemocy w rodzinie podejmowanie interwencji (*powiadomienie organów ścigania*).
3. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Łomży w sprawach o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym w art.12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym dokonywanie oględzin punktów sprzedaży napojów alkoholowych niezbędnych przy wydawaniu opinii.
4. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie określonym w niniejszym programie / *Zasady Ograniczenia Dostępności Napojów Alkoholowych*/.

II. Miesięczny ryczałt za wykonanie w/w zadań ustala się w następującej wysokości :

- a) Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego – **50 %** najniższego wynagrodzenia określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej /obowiązującym w dniu wykonywania zadań/;
- b) Członkowie Komisji – **30 %** najniższego wynagrodzenia określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej /obowiązującym w dniu wykonywania zadań/.

III. Miesięczne wynagrodzenie osób uczestniczących w pracach Komisji zostaje pomniejszone o 25 % za każdą nieobecność.

IV. Przewodniczący Komisji jest odpowiedzialny za organizację i prawidłową realizację zadań wykonywanych przez Komisję oraz za pracę poszczególnych Zespołów, jeśli ich funkcjonowanie jest niezbędne do wykonania poszczególnych czynności.

V. Przewodniczący Komisji może przyznać dodatkowe wynagrodzenie w wysokości do 25 % najniższego wynagrodzenia określonego w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej (obowiązujące w dniu wykonywania zadań) za pracę w Zespole d/s Kontroli Punktów Sprzedaży Alkoholu.

VI. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie przygotowanego i potwierdzonego przez Przewodniczącego miesięcznego zestawienia udziału w pracach Komisji przez poszczególne osoby.

VII. Przewodniczący na podstawie przygotowanego zestawienia opisanego w pkt VI, określa wysokość potrąceń i ostateczną kwotę miesięcznego wynagrodzenia osób wchodzących w skład Komisji.

VIII. Przewodniczący ustala roczny plan pracy i wydatków pracy Komisji.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała

SPIS TREŚCI

Numer strony:

Strona tytułowa.....	2
I.WPROWADZENIE.....	3
II.DIAGNOZA ŚRODOWISKA	4
III.WNIOSKI.....	4
IV.STAN ZASOBÓW UMOŻLIWIAJĄCY PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I TERAPEUTYCZNEJ.....	8
V.PRIORYTETOWE ZADANIA DO REALIZACJI W 2007 ROKU WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I WNIOSKÓW.....	9
VI ZADANIA DO REALIZACJI W 2007 ROKU.....	10
VII. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU W 2007 ROKU.....	12
VIII.FINANSOWANIE ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ NA 2007 ROK.....	13
IX.SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKII I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ NA 2007 ROK.....	13
> Zasady ograniczania dostępności do napojów alkoholowych / załącznik nr 2 do uchwały Rady Miejskiej Łomży/.....	14
> Kryteria jakimi powinny odpowiadać programy profilaktyczne realizowane w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej / załącznik nr 3 do Uchwały Rady Miejskiej Łomży/.....	16
> Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży /załącznik nr 4 do Uchwały Rady Miejskiej Łomży/	18